

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนกับการ
ปรับตัวของผู้ป่วยมะเร็งเรื้อรังในระหว่างรับการรักษาด้วยรังสี

นางสาวจิตรรา จาวยนต์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974 - 564 - 498 - 6

010715

15284931

A RELATIONSHIP BETWEEN KNOWLEDGE CONCERNING
SELF - PRACTICE AND ADAPTATION OF CERVICAL
CARCINOMA PATIENTS DURING IRRADIATION

Miss Jitra Jaoyonta

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

ISBN 974 - 564 - 498 - 6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เกี่ยวกับการปฏิบัติตนกับการ
ปรับตัวของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกในระหว่างรับการรักษา
ด้วยรังสี

โดย

นางสาวจิตรา จาวนงค์

ภาควิชา

พยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนินันท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมิติไพบูลย์วิทยาลัย เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบริหารบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
จินตนา ยูนินันท์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประวิทย์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
จิตรา จาวนงค์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมคิด รักษาสิทธิ์)

..... กรรมการ
จินตนา ยูนินันท์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนินันท์)

..... กรรมการ
ศิริสุข
(อาจารย์ ดร.ศิริสุข ตรีสุข)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เกี่ยวกับการปฏิบัติตนกับการ
ปรับตัวของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกในระหว่างรับการรักษาคายรังสี

ชื่อผู้คิด

นางสาวจิครา จาวยนต์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนินพันธ์

ภาควิชา

พยาบาลศึกษา

ปีการศึกษา

2527

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เกี่ยวกับการปฏิบัติตนกับการปรับตัวของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกในระหว่างรับการรักษาคายรังสี ตลอดจนศึกษาการปรับตัวในคานส์รีวิทยา คานส์คิมโนทัศน์ คานส์บทบาทหน้าที่ และความสัมพันธ์เกี่ยวของกับผู้อื่นของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกในระหว่างรับการรักษาคายรังสี ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกจากโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง ซึ่งเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยการนำไปหาความตรงความเอนไหวกับผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์เพื่อวัดความรู้ เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกในระหว่างรับการรักษาคายรังสี โดยใช้สูตรของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.75 ส่วนค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินการปรับตัวโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงของการปรับตัวคานส์รีวิทยาเท่ากับ 0.70 การปรับตัวทางคานส์คิมโนทัศน์

คานบตบาทหนาทึ และคานควมสัมพันธ์เก็วของกับผูอื่นเท่ากับ 0.67 ข้อมูลที่เินนำมาวิเคราะห์เพื่อหาอัตราส่วนรอยละ มีชณมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สัมพันธ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยสรุปไคดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผูป่วยมะเร็งปากมคลูกในระหว่างรับการรักษาควยรังสีมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับการปรับตัวคานสรีรวิทยา

2. ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผูป่วยมะเร็งปากมคลูกในระหว่างรับการรักษาควยรังสีมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับการปรับตัวคานอัครมโนทัศน์ และคานควมสัมพันธ์เก็วของกับผูอื่น

3. ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผูป่วยมะเร็งปากมคลูกในระหว่างรับการรักษาควยรังสีไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวคานบตบาทหนาทึ

4. การปรับตัวของผูป่วยมะเร็งปากมคลูกในระหว่างรับการรักษาควยรังสีคานสรีรวิทยา คานอัครมโนทัศน์ คานบตบาทหนาทึ และคานควมสัมพันธ์เก็วของกับผูอื่นอยู่ในระดับเหมาะสมคึ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Relationship Between Knowledge Concerning
Self - Practice and Adaptation of Cervical
Carcinoma Patients During Irradiation

Name Miss Jitra Jaoyonta

Thesis Advisor Assistant Professor Jintana Yunibhand, Ph.D.

Department Nursing Education

Acedemic Year 1984

ABSTRACT

The purposes of this research were to study a relationship between knowledge concerning self - practice and the adaptation of cervical carcinoma patients during irradiation. The research samples were 40 cervical carcinoma patients selected by simple random sampling technique from six hospitals in Bangkok Metropolis. The instrument developed by the researcher was a questionnaire designed to measure the patients' knowledge and their adaptation in four aspects : physiological needs, self - concept, role function and interdependence. The instruments's content validity was done by 10 experts. The reliability of the first part of the instrument tested by Kuder Richardson was 0.75 and the latter parts by α - coefficient were 0.70 and 0.67 consequently. The statistical procedures used to analyze the collected data were percentage, arithematic mean, standard

deviation and Pearson Product Moment Correlation

Coefficient.

The conclusions drawn from the data analysis were as follows :

1. There was a significant relationship at the .01 level between the patients' knowledge and their adaptation in physiological needs aspect.

2. There were the significant relationships at the .05 level between the patients' knowledge and their adaptation in self - concept, and interdependence aspects.

3. There was no significant relationship between the patients' knowledge and their adaptation in role function aspect.

4. The assessment of each adaptation mode revealed that the patients' adaptation was in the appropriate level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดีทุกประการ โดยความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนินันท์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในเจตนาและความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นเบื้องหน้า ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ศิริสุข ศรีสวัสดิ์ อาจารย์กมลรัตน์ หล้าสงฆ์ รวมทั้งคณาจารย์ในภาควิชาพยาบาลศึกษาทุกท่าน ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่าน ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนให้คำปรึกษา แนะนำ และปรับปรุงแก้ไข ผลงานการวิจัยครั้งนี้จนเป็นผลสำเร็จทุกประการ และผู้วิจัยขอขอบคุณทุก ๆ ท่านที่ได้เสียสละเวลา ความตั้งใจ และความคิดให้การสนับสนุนและส่งเสริมผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ความสำเร็จทั้งปวงที่ผู้วิจัยได้รับในครั้งนี้และตลอดมา เพราะพระคุณของ บิดา มารดา ผู้ให้กำเนิด ให้การอบรมเลี้ยงดู เป็นขวัญและกำลังใจในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องและมีค่าก่อสร้างตามกำลังและความสามารถ ผู้วิจัยขอขอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ "พ่อ" ซึ่งได้เสียชีวิตเพราะ "มะเร็ง" ไปก่อนที่จะได้เห็นความสำเร็จของผู้วิจัย และขอกราบขอบพระคุณทุก ๆ ท่านไว้ ณ ที่นี้สักครั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จิรา จาวนค

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
รายการตารางประกอบ	ญ

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
สมมติฐานทางการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	11
ข้อกีดขวางเบื้องต้น	12
ข้อจำกัดของการวิจัย	12
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	15

2 บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูก	16
ภาวะต้นนิษฐานในคานสาเหตุของมะเร็งปากมดลูก	17
การแบ่งระยะของโรคทางคลินิก	18
อาการและอาการแสดง	18

การรักษา มะเร็ง ปากมคดูก	19
ภาวะแทรกซ้อนจากการรักษา ควยรังสี	20
ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู่วยมะเร็ง	
ปากมคดูกในระหว่างรับการรักษาควยรังสี	21
การปรับตัวของผู่วยมะเร็งปากมคดูกในระหว่าง	
รับการรักษาควยรังสี	26
ความหมายของการปรับตัว	29
ลักษณะการปรับตัวที่ดี	30
ทฤษฎีเกี่ยวกับการปรับตัวของรอย	31
ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวของผู่วยมะเร็ง	
ปากมคดูกในระหว่างรับการรักษาควยรังสี	38
การประเมินการปรับตัวของผู่วยมะเร็งปากมคดูก	
ในระหว่างรับการรักษาควยรังสี	40
วรรณคดีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
3 วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	
ประชากร	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์	49
การหาความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57

บทที่	ฉ หน้า
5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	77
การ อภิปรายผลของการวิจัย	80
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. สถิติที่ใช้และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	99
ภาคผนวก ข. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ และเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย	110
ประวัติผู้เขียน	132

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรแยกตาม อายุ ระดับการศึกษา ภูมิภาค อาชีพ	58
2	แสดงกลุ่มตัวอย่างประชากรแยกตามอายุเมื่อ ทำงาน สถานภาพสมรส จำนวนบุตรทั้งหมด และจำนวนบุตรที่อยู่ในความดูแล	60
3	แสดงกลุ่มตัวอย่างแยกตามอาชีพของสามี รายได้ ของครอบครัว ประวัติการทราบว่าตนเองเป็น โรคอะไร ประวัติในการทำผ่าตัดมดลูก รังไข่ ปีกมดลูก	62
4	แสดงกลุ่มตัวอย่างประชากรแยกตามระยะของโรค ประวัติการรักษาการเจ็บป่วยครั้งนั้นจากที่อื่น การ ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนจากที่อื่น การได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนจาก โรงพยาบาลที่รับการรักษาอยู่ในปัจจุบัน และ รวมทั้งจำนวนวันที่รับการรักษาด้วยรังสี	64
5	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เกี่ยวกับการปฏิบัติตน กับการปรับตัวของผู้ป่วยมะเร็ง เรื่องปากมดลูกในระหว่าง รับการรักษาด้วยรังสีเป็นรายคานของกลุ่มประชากร ทั้งหมด	66

6	คำชี้แจงเลขคดีและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ กระดาษและข้อที่แสดงการปรับตัวของผู้ป่วยมะเร็ง ปากมคดุกคานสรีรวิทยา	68
7	คำชี้แจงเลขคดีและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกระดาษและข้อที่แสดงการปรับตัวของผู้ป่วย มะเร็งปากมคดุกคานจักษุในทัศน	71
8	คำชี้แจงเลขคดีและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ กระดาษและข้อที่แสดงการปรับตัวของผู้ป่วยมะเร็ง ปากมคดุกคานบทบาทหน้าที่	73
9	คำชี้แจงเลขคดีและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ กระดาษและข้อที่แสดงการปรับตัวของผู้ป่วยมะเร็ง ปากมคดุกคานความสัมพันธ์เกี่ยวกับผู้อื่น	75